

Josef Čapek

Narodil se 28. března 1887 v Hronově. Byl mnohostrannou osobností meziválečného období. Stal se malířem, grafikem, dramatikem, prozaikem, knižním ilustrátorem a spisovatelem, autorem próz pro děti, žurnalistou, výtvarným teoretikem a kritikem. Otec Josefa Čapka byl lékař a osvětový pracovník, matka byla sběratelkou literárního folkloru. Oba sourozenci Josefa Čapka, mladší bratr Karel a sestra Helena, byli spisovatelé. Dětství prožil v Malých Svatoňovicích a v Úpici. Vystudoval německou tkalcovskou školu ve Vrchlabí. Roku 1904 odešel do Prahy, kam se později přestěhovala celá rodina. V letech 1904 až 1910 studoval malbu a kresbu na Uměleckoprůmyslové škole v Praze a už za studií navázal kontakty s uměleckým a literárním světem. V letech 1910 až 1911 pobýval studijně v Paříži. Po návratu do Čech byl kratší dobu redaktorem Uměleckého měsíčníku. Potom vstoupil do spolku Mánes a spoluredigoval jeho časopis Volné směry. Spolu s bratrem Karlem a S. K. Neumannem se podílel na vydání generálního Almanachu na rok 1914. V období mezi válkami se vedle malířství, knižní grafiky a scénického výtvarnictví věnoval novinářské a literární činnosti. Pracoval v Národních listech, v letech 1921 až 1939 pak v Lidových novinách. Vzhledem k tomu, že se intenzivně angažoval v protifašistickém zápase, byl již 1. září roku 1939 zatčen a vězněn v koncentračních táborech. Josef Čapek zemřel na sklonku 2. světové války, v dubnu roku 1945 v Bergen - Belsenu v Dolním Sasku pravděpodobně na tyfus. Jeho symbolický hrob je v Praze na Vyšehradském hřbitově.

Josef Čapek

Slovesné dílo Josefa Čapka se vyvíjelo v těsném vztahu k tvorbě výtvarné. Zpočátku psal s bratrem Karlem krátké prózy, které postupně dokumentují vývoj obou autorů v kontaktu s dobovými stylovými tendencemi, od secese přes novoklasicismus po kubismus. Rozsáhlou část díla Josefa Čapka tvoří studia, eseje a fejetony o umění.

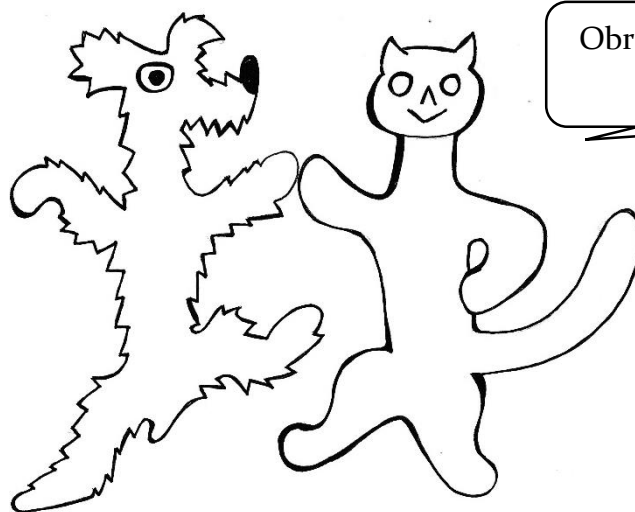
1. Vybarvi Čapkovu autoilustraci z knihy Povídaní o pejskovi a kočičce:

Roku 1929 vydal Otakar Štorch-Marien v Praze pohádkovou knížku, příběhy pejska a kočičky, kteří spolu žijí a hospodaří.

2. Napiš její celý název:

.....

Obrázek můžeš vykreslit i dotvořit,
dle tvé oblíbené příhody.

Tyto příběhy byly zfilmovány v roce 1950 a 1951. Posléze byly v roce 1977 zpracovány filmově i v ruštině, na Ukrajině.

3. O který příběh se jedná? Napiš jeho název:

.....

Kniha Karla Čapka „Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek“ z roku 1932 je soubor pohádek. Milým, vstřícným humorem autoři pomocí pohádkových příběhů objasňují spoustu jevů běžného života a popisují, co se děje ve chvílích a na místech, kam málokdy je člověk puštěn.....

4. Urči, z které pohádky je tento obrázek, a popiš její děj, můžeš jej vybarvit:

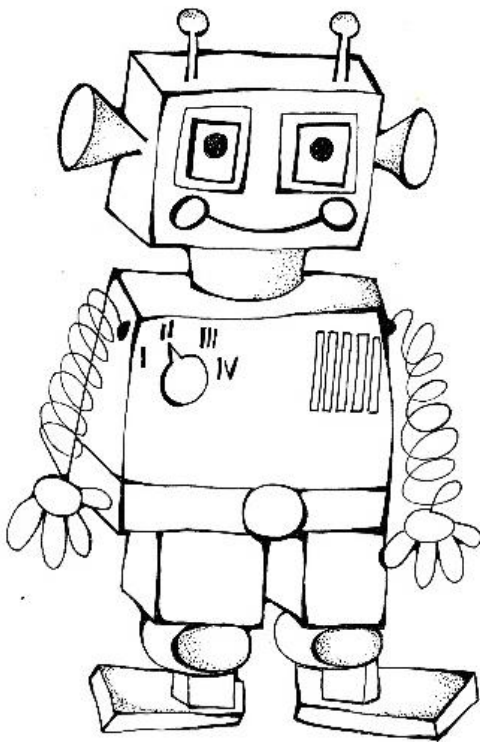

Velká kočičí pohádka   Psí pohádka   Pohádka ptačí   První loupežnická
Pohádka vodnická   Druhá loupežnická pohádka
Tulácká pohádka   Velká policejní pohádka   Poštácká pohádka
Velká pohádka doktorská

.....

.....

.....

Jak dosvědčil bratr Karel, byl Josef Čapek pravým autorem slova „robot“. Jde o mírně pozměněné a poprvé použité slovo ve významu stroj, které bylo přejato do mnoha jazyků na celém světě a je jedním z nejvíce používaných výrazů v oblasti moderních technologií. Slovo „robot“ Karlovi poradil jeho bratr Josef Čapek, když se s ním Karel bavil o tom, jak umělou bytost, člověka, ve své hře pojmenovat. Josef Čapek podle bratrova svědectví navrhl slovo „robot“ „se štětcem v ústech a maloval dál“. Tak vzniklo jedno ze světově nejznámějších slov českého původu. Karel Čapek tento výraz použil původně ve své hře R.U.R. z roku 1920. Zkratka R.U.R. označuje velkými písmeny *Rosumovi Universální Roboti*. Slovo robota bylo známo již v 17. století, ve významu otrocká práce poddaných.

Místo konání:
**Historická výstavní
budova**

Slezské
zemské
muzeum

<http://www.szm.cz/>, <https://cs.wikipedia.org>